Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta; kuuleminen 4.5.2021

Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut -yksikön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n muuttamisesta (HE 65/2021 vp)

Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut -yksikön (jäljempänä Oikeudelliset palvelut) lausunto painottuu alla esitettyihin väliotsikoiden mukaisiin teemoihin.

Oikeudelliset palvelut kannattaa ehdotettuja muutoksia pääpiirteissään ja erityisesti sen vuoksi, että keskittämisen etuina muun muassa käsittelyajan voidaan perustellusti olettaa yhtenäistyvän ja pysyvän kohtuullisella tasolla, kunhan riittävä resurssi varmistetaan. Samalla yhdenmukaisen ratkaisukäytännön voidaan perustellusti olettaa parantuvan keskitetyn toiminnan kehittymisen myötä.

Esteellisyystilanteet

Esitysluonnokseen annettujen lausuntopalautteiden perusteella esitystä on muutettu siten, että valtioneuvoston asetuksenantovaltuus ei koskisi työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämistä. Mahdollisuus muuttaa valtioneuvoston asetuksella työ- ja elinkeinotoimistojen alueellista toimivaltaa koskisi vain työttömyysturvalaissa tarkoitetun työvoimapoliittisen lausunnon antamista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Tarkennus vähentää esteellisyystilanteita, mutta Oikeudelliset palvelut huomauttaa, että esityksen perustelujen mukaan on edelleen epäselvää, miten TE-toimiston osalta, jonne työttömyysturvatehtävät keskitettäisiin, esteellisyystilanteet olisi järjestettävissä.

Esityksen mukaan keskitettäviä tehtäviä hoitavan yksikön toiminta tulee organisoida siten, että asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan.

Vakiintuneiden TE-toimistoille annettujen, ja tällä hetkellä voimassa olevien, hallintolain esteellisyysperusteiden tulkintaohjeiden mukaan eräissä tilanteissa kaikki TE-toimiston virkamiehet saattavat olla esteellisiä antamaan työvoimapoliittisen lausunnon, jos luottamus TE-toimiston

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
0295 021 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1
Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

puolueettomuuteen erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisiksi tilanteiksi on katsottu ainakin lausunnon antaminen asiassa, jossa työnantajana on tai olisi ollut ko. TE-toimisto ja asiassa, jossa päätöksen työvoimakoulutuksen, kokeilun tai valmennuksen keskeyttämisestä on tehnyt ko. TE-toimisto. Koko TE-toimiston ollessa esteellinen, asian käsittely siirretään toimistojen keskenään sopimalle toiselle TE-toimistolle eli niin sanotulle varatoimistolle.

Valvonta ja ohjaus

ELY-keskusten tehtävänä on ohjata ja valvoa TE-toimistoja. Tällä hetkellä TE-toimistojen työttömyysturva-asioiden käsittelyaikojen valvontatehtävästä vastaavat kaikki ELY-keskukset. Uudenmaan ELY-keskus vastaa kaikkien ELY-keskusten toimialueilla muun muassa TE-toimistojen oikeudellisesta ohjauksesta työttömyysturvalain, vuorotteluvapaalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain toimeenpanossa.

Jatkossa Uudenmaan ELY-keskus valvoisi nykytilaa vastaavasti Uudenmaan TE-toimiston työttömyysturva-asioiden käsittelyaikoja. Keskittäminen lisäisi sen valvontatehtävän laajuutta ja vähentäisi vastaavasti muiden ELY-keskusten valvontatehtävää.

Esityksen mukaan keskittämisellä olisi vaikutusta Uudenmaan ELY-keskuksen tehtävään TE-toimistojen oikeudellisesta ohjauksesta työttömyysturvalain toimeenpanossa vastaavana tahona siten, että keskitettävien tehtävien osalta ohjaus kohdistuisi pääsääntöisesti keskitettäviä tehtäviä hoitavaan yksikköön.

Oikeudelliset palvelut pitää hyvänä, että valvonta- ja ohjaussuhteesta on todettu esityksen tasolla.

Resurssit ja voimaantulo

Oikeudelliset palvelut toteaa, että esitystä on tarkennettu lausuntopalautteiden perusteella myös resurssien ja voimaantulon osalta perustellusti.

yksikön päällikkö Raisa Erma